

Asia: VN/17978/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi toimeentulotuen tarpeellisen suuruisten asumismenojen määrästä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Jyväskylän kaupunki ei pidä Jyväskylälle määriteltyjä kuntakohtaisia rajoja riittävänä ja niitä tulisi tarkistaa ylöspäin erityisesti yhden hengen sekä neljän hengen kotitalouksien osalta.

Asetuksen liitteessä esitetään Jyväskylälle rajaksi yhden hengen osalta 528 €/kk, kahden hengen talouden osalta 688 €/kk, kolmen hengen talouden osalta 813 €/kk ja neljän hengen talouden osalta 882 €/kk. Muun muassa Jyväskylän naapurikunnassa Laukaassa raja on yhden hengen talouden osalta Jyväskylää suurempi, kuitenkin Laukaassa esimerkiksi vapaarahoitteisten yksiöiden keskineliövuokrat ovat olleet Tilastokeskuksen aineiston mukaan vuonna 2024 keskimäärin noin 13,30 €/neliö, Jyväskylässä puolestaan noin 17,20 €/neliö. Myös verrokkikaupungeissa Lahdessa ja Kuopiossa hyväksyttävien asumismenojen rajat ylittävät Jyväskylän rajat kaiken kokoisten kotitalouksien osalta. Yksin asuvien osalta hyväksyttävien asumismenojen raja on Lahdessa ja Kuopiossa 5 % Jyväskylää korkeampi huolimatta siitä, että yksiöiden neliövuokrataso vuonna 2024 on Jyväskylässä ja Kuopiossa ollut Tilastokeskuksen aineiston mukaan samankaltainen ja Lahdessa noin 10 % Jyväskylää alhaisempi.

Jyväskylässä perustoimeentulon saajien osuus on ollut Kelan laatiman perustoimeentulotuen kuntatilaston mukaan 9 % vuonna 2024, tämä on valtakunnallisesti kahdeksanneksi korkein prosenttiosuus. Perustoimeentulotuen tarvetta kasvattaa Jyväskylässä muiden suurten kaupunkien tavoin työttömien ja nuorten määrä sekä asumiskustannukset, jotka ovat korkeampia kuin muualla maassa, ja jotka ovat myös viime vuosina nousseet. Jyväskylässä käytettävä yhden hengen kotitalouden asumismenojen raja on määritelty vuonna 2017. Vuoden 2017 jälkeen yksiöiden vuokra on kuitenkin noussut Tilastokeskuksen aineiston mukaan noin 13 % niin valtiontukemissa vuokra-asunnoissa kuin vapaarahoitteisissa yksiöissä.

Jyväskylässä suurimpana vuokranantajana toimii Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy, jolla on asuntokannassaan noin 7000 asuntoa, joista noin 3100 on valtiontukemien vuokra-asuntojen vuokranmäärityksen piirissä olevaa asuntoa, näiden keskipinta-ala on noin 53 m². Suurin hakijaryhmä on yksin asuvat, joita hakijoista elokuussa 2025 on ollut noin 63 % eli noin 880 hakijaa. Pienten asuntojen vapautuminen on hyvin vähäistä, joten yksin hakevista hakijoista vain noin 20 % saa asunnon JVAn kautta.

Valtiontukemien vuokra-asuntojen vuokranantajien tarjoamat vuokra-asunnot ovat vuokriltaan keskimäärin 20 % - 25 % markkinavuokria alhaisempia, näissä

vuokranmääritys perustuu ohjeistuksen mukaisesti omakustannusperiaatteeseen ja on näin ollen voittoa tavoittelematonta. JVAn kokonaisasuntokannasta noin neljännes eli noin 1700 asuntoa, on nykyisen yhden hengen talouden rajan piirissä. Valtiontukemien vuokra-asuntojen vuokrataso ja -asuntokanta kohtaavatkin kaiken kaikkiaan Jyväskylässä huonosti Kelan osoittamat rajat ja samanaikaisesti valtiontukema vuokra-asuntokanta on lähes ainoa mahdollisuus löytää Kelan rajojen piirissä olevia asuntoja.

Jyväskylän kaupunki näkeekin, että todellisia asumiskustannuksia sekä olemassa olevaa asuntotarjontaa ei ole otettu Jyväskylän osalta riittävästi huomioon

kuntakohtaisia rajoja määritettäessä. Jyväskylän kaupunki pitääkin perusteltuna Jyväskylälle määriteltujen kuntakohtaisten rajojen uudelleen arviointia.

Laitinen Marika
Jyväskylän kaupunki / Kaupunkirakenne